

**ANİMASYON ARACILIĞIYLA KÜLTÜREL ÖGELERİN YENİDEN CANLANDIRILMASI
BAĞLAMINDA SURNAME-I VEHBI ELYAZMASI***
SURNAME-I VEHBI MANUSCRIPT IN THE CONTEXT OF RE-ENACTING CULTURAL HERITAGE

Dilek TÜRKMENOĞLU**
Çağatay BİRSEL***
Büşra KAMACIOĞLU****

Öz

Günümüzde geleneksel sanatlarımız ve çağdaş sanat eğilimlerimizi tarihsel bir çizgide devam eden yapılar olarak ele almak yerine farklı kültürel eğilimler çerçevesinde değerlendirme eğilimindeyiz. Ancak günümüzde bu değerlendirme biçiminin gerçekliğini sorgulama ve bir bağlantı kurma gerekliliği gittikçe önem kazanmaktadır. Bu amaçla, Levni tarafından oluşturulan dramatik yapıda yer alan kişiler, mekan ve olaylarla, 18. yüzyıla ait toplumsal yaşantı ile ilgili bilgileri günümüze aktaran yazılı ve görsel bir belge olarak Surname-i Vehbi Elyazması minyatürleri kullanılmaktadır. Çalışma kültürel formları yeni sanat biçimleriyle ele alma çerçevesinde kendi kültürel öğelerimize duyduğumuz uzaklığın giderilmesi, genç kuşakların kendi kültürel öğelerimizle buluşturulmasını amaçlamaktadır.

Şenlik etkinliklerinin, ilk Türk topluluklarından Osmanlılara kadar süren rolü düşünüldüğünde bunların toplumsal yapının devam ettirilmesinde kazandıkları bütünleştirici işlev önemlidir. Bu amaçla çalışmada Surname-i Vehbi Elyazması minyatürlerinin birer sanat eseri olarak ele alınması yanında, toplumsal ve kültürel öğelerin aktarıldığı bir belge olarak taşıdığı önem dikkate alınmaktadır. Animasyonlarda Elyazması minyatürlerinin sanatsal üslup özellikleri korunmuş, şenliğin olayları kronolojik bir düzende aktarılmıştır. Bu anlamda çalışmada Surname-i Vehbi Elyazması kendi tarihsel ve toplumsal ve kültürel değerlerini tanıyan, bu değerlerle yeni teknolojiler ve çağın yeniliklerine uyum sağlayabilen yaratıcı bireylerin yetiştirilmesine katkı sunmak amacıyla kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Minyatür, Surname-i Vehbi, Animasyon, Sanat, Kültür.

Abstract

Today we are inclined to evaluate our traditional arts and contemporary artistic tendencies within the framework of different cultural tendencies rather than as structures continuing on a historical line. Today, however, the necessity of questioning the reality of this form of evaluation and establishing a connection is becoming increasingly important. For this purpose, miniatures of Surname-i Vehbi Manuscripts are used as a written and visual document conveying daily information about the people, places and events in the dramatic structure created by Levi and the social life of the 18th century. The elimination of the distance we have to our cultural heritage within the framework of the study of cultural forms with new forms of art is aimed at bringing younger generations together with our own cultural heritage.

The integrative function gained by continuing their social structure is important when the festival events are considered as the role of the first Turkish communities as Ottomans. For this reason, in addition to being considered as a work of art, miniatures of Surname-i Vehbi Manuscripts are considered as a document to which social and cultural documents are transferred. In the animations, the artistic stylistic features of the manuscript miniatures are preserved, and the events of the festival are transmitted in a chronological order. In this sense, Surname-i Vehbi manuscript is used to contribute to the cultivation of creative individuals who recognize their historical, social and cultural values and can adapt to these values with new technologies and innovations of the times.

Keywords: Miniature, Surname-i Vehbi, Animation, Art, Culture.

GİRİŞ

Modern dünyada iletişim teknolojilerinin hızla ilerlemesi ve sanatın her alanında kullanımının sağladığı olanaklar sanatın kültür ve gelenekle kurduğu ilişkinin değişmesine neden olmuştur. Kültür, "Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin" olarak tanımlanmaktadır (Benice, 01/06 /2018). Kültürel bir çevrede biçimlenen, bir topluma özgü düşünce ve sanat eserlerinin tümü ortak estetik zevk ve ilkeleri belirtmektedir. Bu yönüyle Surname-i Vehbi minyatürleri, Osmanlı kültür ve sanatında yetkin bir örnek olmanın yanında,

* Çalışma Yıldız Teknik Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projesi desteği ile üretilmiştir.

** Doç. Yıldız Teknik Üniversitesi. Sanat ve Tasarım Fakültesi.

*** Arş. Gör. Yıldız Teknik Üniversitesi. Sanat ve Tasarım Fakültesi.

**** Arş. Gör. İstanbul Gelişim Üniversitesi.

toplumsal yapının özellikleri, yaşam biçimi ve dünya görüşünü yansıtan bir belge olarak da önem kazanmaktadır.

Günümüzde ise, çağdaş dünyayla uyumlu, özgün bir sanat anlayışının geliştirilmesi, alanın bilimsel ve teknolojik yenilikleri çerçevesinde yetkin sanat eserlerin oluşturulmasına izin veren etkin bir eğitimin toplumsal yaşam, kültür ve düşünce biçimine ait değerlerle yapılandırılmasını zorunlu hale gelmektedir. Eğitimin her alanında olduğu gibi sanat eğitiminde de sadece batılı sanat formlarını uygulayan değil, gelişimi kendi koşullarında oluşturan, değişimin yönünü kendi ihtiyaçları doğrultusunda belirleyen ve özgün ve yaratıcı çözümler bulabilen bireylerin yetişmesi amaçlanmaktadır. Bunun için ülkemiz sanatının ve kültürünün gelişiminde modernizmin çağdaş ve geleneksel sanatlarımız arasında yarattığı ayrımının neden olduğu zihinsel bölünmenin ortadan kaldırılması önemli bir faktör olacaktır. Jung'un deyişiyle toplumsal bilinçaltı, duyuş ya da zihniyet özgün bir sanatsal yaratı için olağanüstü bir kaynak oluşturmaktadır. Bu süreçte kültürel kaynaklarımızın yeniden yorumlanması, çağdaş dünyada kendi hissiyatımız ve algımızla ilgili bir ayna tutmaktadır. Mekansal bir sınırlama olmayan video-animasyon teknikleriyle geleneksel sanatlarımızın dijital araçlarla yeniden ele alınması sanat ve eğitim alanında yeni olanaklar hazırlayabilecektir. Bu bağlamda teknolojik araçların kullanımı yoluyla gerçekleştirilen animasyon tekniği tarih, minyatür, dijital medya, desen, iletişim alanlarının bir arada çalışmasına olanak sağlamaktadır.

Yıldız Teknik Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi desteğiyle sürdürülen "Animasyon Aracılığıyla Kültürel Öğelerin Yeniden Canlandırılması" başlıklı çalışmada iki boyutlu bilgisayar destekli canlandırma teknikleri kullanılmaktadır. Proje Dilek Türkmenoğlu, Büşra Kamacıoğlu, Semih Alacatlı, Ayşegül Asu Kanar, Çağatay Birsal tarafından tamamlanmıştır. Projede müzelerin ve kitaplıkların sınırları içerisinde kalmış minyatür sanatının, günümüz iletişim ortamına uygun şekilde geniş kitlelerle buluşturulması imkanı doğmaktadır. Çalışma bu anlamda ülkemizin kültürel mirası ve değerlerinin günümüzde çağdaş bir anlayışta yorumlanabilmesi, sonraki nesillerin belleklerine aktarılması ve minyatürler aracılığıyla Osmanlı kültürel yaşamının yeniden canlandırılmasını amaçlamaktadır.

1. GELENEKSEL ÖGELERİN ANİMASYONLARDA KULLANIMI BAĞLAMINDA SURNAME-İ VEHBİ ELYAZMASI

Sezer Tansuğ'un danışmanlığında Tonguç, Yaşar'ın hazırladığı 1969 yapımı "Amentü' Gemisi" adlı animasyon, geleneksel ve kültürel öğelerden beslenen ilk canlandırma örneği olarak söz ve imgenin birbirleriyle olan ilişkilerini ortaya koymaktadır. Bu eserin önemi "animasyon tekniklerinden veya geleneğe yararlanmak" gibi günümüzde sürekli atfı yapılan bir ilgiden değil, Osmanlı ve doğu kültüründe "söz, imge ve varlık" ilişkisine ait bir probleme değinmesinden kaynaklanmaktadır (Gemuhluoğlu, 2014:28). Platon'dan günümüze imgelere şüpheyle yaklaşan Batı düşüncesi, dış dünyanın gerçekçi bir yöntemle aktarımı için yöntemler geliştirirken, Doğu sanatında imge, kültürel kaynaklardan beslenen farklı bir sistematığe dayanmaktadır. Osmanlı minyatüründe imge gerçekliğin üç boyutlu taklidini amaçlamayan, ancak gözlem ve belgelemeye dayanan bir tavır sergilemektedir.

Projede ele alınan Surname-i Vehbi Elyazması Osmanlı sanatında Sultan ve ailesine sunulmak üzere saray nakkashanesinde üretilen resimli elyazmaları geleneğinde bir eserdir. İslam sanatının görsel geleneği içerisinde yer almakla birlikte, 16. yüzyılın ortalarından itibaren bir imparatorluk sanatı olarak Osmanlı minyatürü üslup ve konu bakımından farklılaşmış, bu dönemden itibaren gözleme dayanan, yalınlaştırılmış, sade bir üsluba yönelmiştir. Bu minyatürler yoluyla günümüzde Osmanlı sanatında devletin işleyişi, tarihsel olaylar ve yaşam biçimi, resmi törenler, düğünler, seferler gibi birçok konu hakkında bilgi sahibi olabilmekteyiz. Aynı zamanda bu temalar İslam minyatüründen farklılaşan üslup özelliklerine yansımaktadır: "... bu resimlerde ilk algılanan, törenlere özgü resmi, ağırbaşlı ortamın varlığı, imparatorluğun dinamik ama dizginli gücü, olağanüstü bir düzenin varlığıdır. Bu yaklaşım Osmanlı tasvirine bir belge niteliği kazandırır. Bu resimler; kültür, ekonomi, mimarlık ve kurumlar tarihiyle ilgilenenler için ayrıntılı görsel belgelerdir." (Bağcı, Çağman, Renda, Tanındı, 2006:17).

Surnameler divan edebiyatında padişahların çocuklarının doğumu, sünneti, kızlarının, kız kardeşlerinin evlenmesi gibi nedenlerle düzenlenen halka açık eğlencelerin anlatıldığı manzum ve ... eserlerdir. Surname kelimesi " 'düğün, ziyafet, şenlik' anlamına gelen Farsça sür kelimesiyle 'mektup, yazılı belge' mânasındaki nâmenin birleşmesinden oluşmuştur" (Aynur, 2009: 565). Minyatürlerini, Seyyid Lokman tarafından yazılmış ve Nakkaş Osman'ın tarafından resimlenmiş ilk büyük yazma, 1582'de III. Murad tarafından Şehzade Mehmet'in sünnet düğünü nedeniyle yapılan şenliğin anlatıldığı Surname-i Hümayun adlı eserdir. Surname geleneğinin ikinci önemli eseri, 1720 yılında III. Ahmed'in şehzadeleri Süleyman, Mustafa, Mehmed ve Bayezid'in sünnet töreni için düzenlenen on beş günlük şenliğin anlatıldığı Surname-i Vehbi'dir. Zamanın ünlü şairi, Seyyid Hüseyin Vehbi (ö.1736) tarafından yazılan, Nakkaş Levni tarafından resimlenen

eser, 1727-28'de padişaha sunulmuştur. (Bağcı, Çağman, Renda, Tanındı, 2006: 265) Günümüzde Topkapı Sarayı Müzesi, Hazine 3593 envanter numarası ile kayıtlıdır.

Sezer Tansuğ Surname-i Humayun'da yaratılan düzenin özgün kültürel yapısı ve sinematografik düzene, 'Şenlikname Düzeni' adlı yapıtında dikkatimizi çekmektedir. Tansuğ 1582 Surname-i Humayun minyatürlerinde kullanılan düzenin ilk olarak İslam minyatüründen ayrıldığı ve mekanın kültürel hafızasından kaynaklandığını belirtmektedir. Nakkaş Osman Surnamesi'deki kompozisyon düzeninin, Batı veya İran minyatürlerinden farklı olarak Bizans sanatıyla ilgili olduğunu belirten Sezer Tansuğ'a göre minyatürlerdeki düzen, " ... sünnet türüni şenliklerinin yer aldığı eski Bizans hipodromunun spinası üzerindeki obelisk kaidesinin kabartmalarından" esinlenmiştir ((Tansuğ, 1986, s.32).

Surname-i Humayun'da Atmeydanı'nda sahnenin üst bölümünde İbrahim Paşa Sarayı ve mimari öğelerin, alt bölümde ise gösterilerin betimlendiği dekor elyazmasının bütününde tekrarlanmıştır. Gösterilerin yapıldığı alan, Dikilitaş, yılanlı sütun ve örme sütunla temsil edilmiştir. Bu yönüyle, Surname-i Humayun'da mekanın kültürel hafızası, minyatürün düzeninde etkili olmuştur. Batılı örnekleriyle karşılaştırıldığında, bu minyatürlerdeki özgünlüğün aynı şema düzeninin kullanılan sahnelerde sağlanan süreklilik ve farklı zaman dilimlerini kapsayan olayların aynı sahnede, eşzamanlı sunumu olduğunu belirten Tansuğ'a göre gelenek,

"... geçmişte kalmış, ve bizim ona yaklaşmamıza veya referans göstermemize muhtaç olu bir şey değil adeta genetik bir kod gibidir ve içinde konuştüğümüz, eylediğimiz alanı mümkün kılar. Bu yüzden, sanat biçimleri oluşturmada önemli olan, daha önce oluşturulmuş biçimlere çağ uygun bir yön vermek, özgün bir ayırım kazandırmaktır ... Ona göre minyatürlerde ele alınan temalar, zaman ve mekân bütünlüğüne ilişkin değerlerle farklı ve yeni bir sisteme kavuşurlar" (Gemuhluoğlu, 2014: 38).

1730'da Surname-i Vehbi minyatürlerinde ise kurulum şeması farklılaşmış, sahnelere yeni hareket öğeleri eklenmiştir. Elyazması çift sayfa halinde düzenlenmiş 137 adet resimden oluşmaktadır. Eserde, ilk bakışta geleneksel Osmanlı minyatüründen farklı bir form dilinin kullanıldığı görülmektedir. Osmanlı minyatüründe yüzey tasarımının, nesne ve figürlerin kompozisyon içindeki yeri ve diğer unsurlarla olan ilişkisi sabit düzen şemalarıyla belirlenmektedir. Bununla birlikte Surname-i Vehbi Elyazmasında biçim, 16. yüzyıl klasik Osmanlı minyatüründen farklılaşmış, Okmeydanı'na geliş ve dönüş; esnaf alayları; Haliçde gündüz ve gece eğlence sahneleri; Okmeydanında cambaz gösterileri, savaş oyunları, gece eğlenceleri ve geçitlerde temalara göre çeşitlenen farklı biçim şemaları yenilikçi bir biçimde kullanılmıştır. Bu eklektik yapıda, Osmanlı minyatürünün iki boyutlu biçimlendirme, çizgisel yapı gibi özellikleri sürdürülmüş, mekanların düzenlenmesinde sınırlı da olsa ilk olarak tek bakış açısı ve perspektif kısaltım uygulanmıştır.

Surname-i Vehbi Elyazmasının düzeninde sağdan sola yazının yönüne göre ilerleyen simetrik bir yapı oluşturulmuş ve bu yapı eserin animasyonunda da korunmuştur. Elyazmasında ilk ve son iki sahneler şenlik hazırlıkları ve Topkapı sarayında yapılan sünnet törenlerine yer vermektedir. İçerde simetri Atıl'ın deyişiyle, 'devletin tüm organlarının temsil edildiği' Saray Erkanının Okmeydanı'nda şenlik alanına gelişi ve gümüş maşrapanın alındığı direğe tırmanma yarışının ardından yine Saray Erkanının geri dönmeleriyle sağlanır. Hazırlıkları 27 Temmuz 1720 tarihinde başlayan şenlik, 18 Eylül Çarşamba günü Sultan Ahmet'in Okmeydanı'na muhteşem bir alayla gelişinin ardından, 2 Ekim tarihinde kadar 15 gün ve gece, büyük bir coşkuyla düzenlenen çeşitli etkinlik ve eğlencelerden oluşmaktadır. Elyazmasında ayrıca şenliğe katılanların huzura kabulü ve sunulan hediyeler, ziyafet sahneleri, gece ve gündüz eğlencelerinde sihirbazların, cambazların ve sazandelerin gösterisi, esnaf alayları temsil edilmiştir. "Düğünün son gösterisi Eski sarayda bulunan nahılların ve şeker bahçelerinin yeni saraya naklinden oluşmaktadır. Veznecilerden geçerek Horhor çeşmesinden Aksaray'a inip, oradan Topkapı Sarayına ulaşan divan yolunu izleyen Saray erkanı ve bir düğün alayıyla nahılların ve şeker bahçelerinin taşınması göz kamaştırıcı bir gösteri olarak" düşünülmüştür (Tulum, 2007: 97).

Projede Surname-i Vehbi minyatürlerinde yer alan olay örgüsü, kişiler ve kurumlar kadar, minyatüre ait biçimsel özelliklerin korunması temelinden hareket edilmiştir. Bu amaçla animasyonlarda Batı sanatında önemli figürleri merkeze yerleştiren kapalı kompozisyon düzeni yerine, burada figürlerin yüzey boyunca homojen bir şekilde dağıldığı açık kompozisyon düzeni temel alınmıştır. Ayrıca animasyonların üretiminde temel aldığımız bir diğer biçimsel özellik minyatür sanatçısının yakın ve uzaktaki formlar arasında perspektife dayanan boyut farklılığını hemen hemen hiç kullanmazken, ön ve arka düzlemler arasındaki ilişkiyi birbirini örten formlar yoluyla sağlamasıdır. Bu anlatım Yakut'un dikkatimizi çektiği biçimde minyatürde her sahnenin, farklı düzlem alanlarına bölünerek birden fazla olay ya da konuya yer verdiği, farklı uzamların aynı düzlemde bir eşzamanlılık içinde verildiği ve uzamın zaman içindeki

sürekliliğini, değişmezliğini ve zamanın uzam üstündeki egemenliğini ortaya koyan bir durumdur (aktaran, Yakut, 2015: 156; Kahraman, 2005: 54).

Animasyonlarda kültürel özellikler gereğince minyatürün özgün biçimsel kuruluş şeması ve sanatsal özelliklerinin korunmasında Tansuğ'un geleneğe yaklaşımı çalışmada yönlendirici olmuştur. Animasyonda bu düşünce doğrultusunda biçimsel öğeler yalınlaştırılmış, minyatürdeki üslup ve hareket özellikleri korunmuştur. Animasyonda Levni'nin minyatürlerinin sahne tasarımından hareket edilmiş, mekan ve figürlerde perspektif duygusuna çok az yer verilmiştir. Ayrıca olayların akışında Surnamenin zaman duygusu korunmuş, zamanı sürekli bir şimdide tutan eklektik anlayış benimsenmiştir.

Animasyonlarda yararlandığımız bir diğer özellik minyatürün çizgisel dilidir. "Minyatürde çizgi, forma ilişkin ayrıntıları yok eden ve formun öz'ünü anlatmaya çalışan bir tavırla kullanılır. Buna göre, minyatürde çizgi, iki türlü kavranabilir; ilki, tasvir anlayışının gerektirdiği iki boyutluluk, çok merkezli bakış açısı, hiyerarşik istifleme ve hareketin kullanılması ile dengenin kurulması gibi çizginin kompozisyonu oluşturma özelliği; ikincisi ise, çizginin, kompozisyonu oluşturan formların dış hatlarını belirtmesi, formları sınırlandırması ve/veya salt çizginin formu biçimlendirmesi özelliğidir." (Toprak, 2015: 127).

2. KÜLTÜREL ÖGELERİN ANİMASYON YOLUYLA CANLANDIRILMASI: SURNAME-VEHBI ÖRNEĞİ

Kültürel mirasın ve değerlerin günümüzde çağdaş bir anlayışta yorumlanması amacı ile geleneksel sanatlardan olan minyatür sanatı mekansal sınırlandırması olmayan video-animasyon tekniğiyle yeniden ele alınmaktadır. Bu bağlamda sinema ve minyatür bir arada yorumlanmaktadır. Minyatürler aracılığıyla Osmanlı kültürel yaşamı yeniden canlandırılmaktadır. Kapsam ve sınırlılık bağlamında Levni'nin 1720 tarihli "Surname-i Vehbi" kitabında işlenen şenlikler ele alınmaktadır. Minyatür örnekleri dijital mecraaya aktararak orijinaline bağlı kalmak suretiyle yeni teknik ve yöntemlerle resmedilmiştir. Resmedilen minyatürleri iki boyutlu görsel bir kompozisyon şema üzerinde, bilgisayar destekli iki boyutlu canlandırma tekniği ile hareketlendirilmiştir.

Uygulamanın yöntemi 3 ana başlık etrafında toplanmıştır:

1.Var olan görsellerin (Surname-i Vehbi minyatürlerinin) yeniden uyarlanması için "Surname-i Vehbi:1720 Şenliği" kitabından referans alınması. Referans alınarak oluşturulan senaryo yazımı ve sahnelerin belirlenmesi.

2. Sahnelerdeki karakterlerin ve mekânların tasarımı.

3. Sahnelerin hareketlendirilmesinin yapılması (animasyon aşaması).

Bu bağlamda; "Surname:1720 Şenliği" kitabı referans alınarak oluşturulan senaryo bölümlere ve sahnelere ayrılmış, minyatürlerin orijinallerine bağlı kalınarak storyboardlar hazırlanmıştır. Sahnelerdeki ana karakterler seçildikten sonra canlandırılacak öğeler belirlenmiştir. Mekân yorumlaması için çeşitli stiller incelenip, üzerinde düşünülmüştür. Karakterlerin yorumları yapılmıştır ve çeşitli denemeler sonucunda özgün karakter tasarımları oluşturulmuştur.

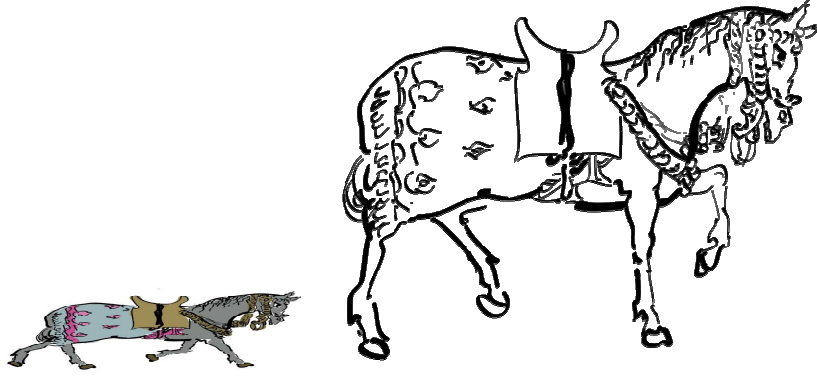
Karakter ve Sahne Animasyon Yapım Aşaması:

- Karakterlerin çizimleri detaylandırıldıktan sonra, oluşturulan karakterler ve arka plandaki nesnelere, clean up (temize geçme) işleminden geçmiştir.

- Bilgisayarda hareketlendirmeye hazır hale gelmesi için, karakterin veya nesnelere hareket edecek olan tüm parçaları katmanlara ayrılmış. Daha sonra bilgisayarda mekan ve figürlerin renklendirme işlemi gerçekleştirilmiştir.

- Görsellerin çizimleri Adobe Illustrator programında yapılmış olup, Adobe Animated CC programında hareketlendirilmiştir.

Şekil 1: Karakter Tasarımı Çizim ve Renklendirme

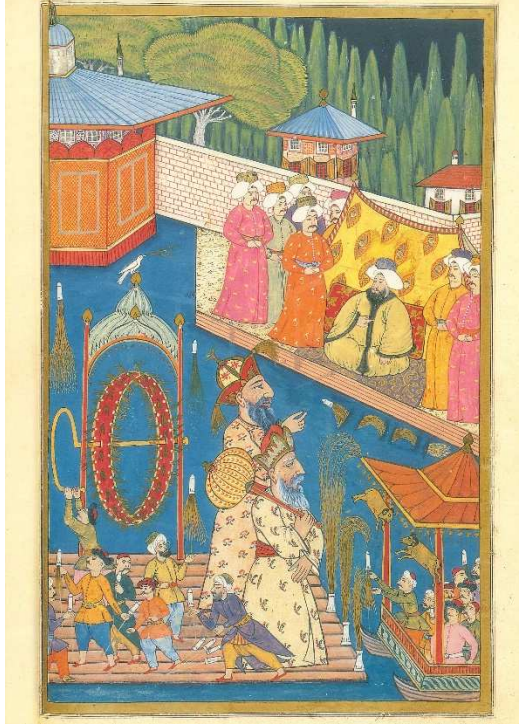
Şekil 2: Figür Tasarımı Çizim ve Renklendirme

Şekil 3: Karakter Tasarımı (Animasyona Hazır)

Mekân tasarımları:

Şenlik etkinliklerinin yer aldığı Haliç ve Okmeydanı orijinaline bağlı kalınarak yeniden tasarlanmış, çizilmiş ve renklendirilmiştir.

Şekil 4: Orijinal Belge

Şekil 5: Mekân Eskiz ve Tasarımı

Şekillerde şenliğe katılan ve ayrı düzlemler halinde çizilen figürler yer almaktadır.

Şekil 6: Mekan, Karakterler ve Canlandırma Sahnesi

Şekil 7: Mekan, Karakterler ve Canlandırma Sahnesi

Şekil 1 yeniçeri; şekil 2, çiftçi figürü ve şekil 6 ve 7, Sultan ve mahiyetindekilerin Okmeydanı'na geliş sahnelerine ait figürlerdir.

SONUÇ

Çağdaş sanat ve tasarım ortamında, kültürel öğeler ve geleneksel sanat disiplinlerimizin günümüzün teknolojik gelişmeleriyle ifadesi, önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde disiplinlerarası bir nitelik kazanan çağdaş sanat eğilimleri farklı sanatsal biçimler olduğu kadar kültürel, toplumsal, politik öğelerden de beslenmektedir. Bu kapsamda hem eğitim içerikleri hem de araştırma alanları, uluslararası bir düzeyde rekabet edebilmek noktasında güncellenmeli ve geliştirilmelidir. Sanat ve tasarımda çağdaş, evrensel nitelikte bir anlayışın oluşabilmesi adına güncel teknolojik araçlardan faydalanabilmek kadar, disiplinler arası çalışma ortamlarının oluşması da bir gereklilik olmaktadır. Bu ihtiyaçlar temelinde şekillenen “Animasyon Aracılığıyla Kültürel Öğelerin Yeniden Canlandırılması” projesi, kapsamlı bir uygulama ve araştırma çalışması olup, sonraki çalışmalara rehberlik etme potansiyeli taşımaktadır. Bu bağlamda, tekniğin olanakları ile geleneksel sanatları, yeni mecralar ile buluşturabilecek üniversite ve sektör bazında inovatif çalışmalara, proje ve araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

KAYNAKÇA

- Aynur, Hatice (2009). “Sûrnâme”. *İslam Ansiklopedisi*. (c. 37), Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. s. 565-567.
- Atıl, Esin (1985). *Levni ve Surnâmesi: Bir Osmanlı Şenliğinin Öyküsü*. İstanbul: Koç Bank Yayınları.
- Bağcı, serpil; Çağman, Filiz; Renda, Günsel; Tanındı, Zeren (2006). *Osmanlı Resim Sanatı*. (editör: S. Bağcı), İstanbul: TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Benice, İzzet (2018). “Kültür Nedir? Kültürün Anlamı, Özellikleri, Unsurları, Etimolojisi”, Erişim Tarihi: 1 Haziran 2018, <https://www.turkedyebiyati.org/kultur-nedir-kultur-hakkinda-kultur-anlami/>
- Gemuhluoğlu, Zeynep (2014). Âmentü Gemisi Nasıl Yürüdü?.*Hayal Perdesi*, 38. <http://www.hayalperdesi.net/edergi/default.aspx?dergiid=38>)
- Kahraman, Hasan (2005). *Sanatsal Gerçeklikler, Olgular ve Öteleri*. İstanbul: Agora Kitaplığı.
- Mahir, Banu (2005). *Osmanlı Minyatür Sanatı*, İstanbul: Kbalcı Yayınevi.
- Tansuğ, Sezer (1976). *Şenlikname Düzeni*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Toprak, F. Adıgüzel (2015). Minyatürde ‘Çizgi’: Riza-Yi Abbâsî'nin Tek Sayfa Minyatürleri. *Art-Sanat*, 3/2015, s 122-146.
- Tulum, Mertol (2007). *Vehbi Surname: Sultan Ahmet'in Düğün Kitabı*, İstanbul: Kbalcı Yayınevi.
- Yakut, İnci (2015). 16.Yüzyıl Osmanlı Dönemini Konu Alan Dönem Filmleri Anlatısının Oluşturulması Sürecinde Görsel Kanıt Sağlayan Osmanlı Minyatür Sanatının Sembolik Anlatım Dilinin Özellikleri. *Art-Sanat*, 3,2015, 147- 160.

